

УДК 336

Л.Я. Малюта, докт. економ. наук, доц., М. М. Галюк

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЛОГІСТИЧНА СИСТЕМА – ОСНОВА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ

L.Y. Maliuta Dr., Assoc. Prof., M.M. Galyuk

LOGISTICS SYSTEM - THE BASIS OF IMPROVING THE EFFICIENCY OF THE FUNCTIONING OF THE SERVICES ENTERPRISES

Сучасні тенденції в економіці зумовили ряд умов, серед яких логістичні, виробничі, торговельні, транспортні та інформаційні системи – це одні з найважливіших напрямків, постійний розвиток яких створює передумови до подолання великої кількості негативних явищ в економіці, а також для прискорення розвитку господарського потенціалу країни.

Як відомо, логістична система – це система, наділена адаптивними властивостями, яка виконує логістичні операції та функції, має розвинуті зв'язки із зовнішнім середовищем, які можуть бути зворотними та складається переважно з декількох підсистем [1, с.23].

Основна мета, яку має кожен керівник при створенні логістичної системи, є створення ефективного алгоритму постачання продукції в зазначений термін, в зазначеній кількості, з максимальною якістю та раціональними витратами. А проведення комплексного аналізу логістичної системи підприємства має на меті оптимізацію та вдосконалення вже існуючої логістичної системи як на поточний момент, так і на перспективу.

Отже, за сучасних умов формування ефективного ринкового середовища, коли кожному підприємству необхідно бути максимально конкурентоспроможним, дослідження даного напрямку є актуальним та необхідним, у т.ч. й у галузі готельно-ресторанного бізнесу, яку було обрано об'єктом наших попередніх досліджень [2-4].

В логістичної системи є основна відмінність від інших, яка проявляється в обов'язковій присутності сукупності певних елементів, виконанні логістичних функцій та завдань, а також тісних взаємозв'язках. Тобто підкреслюється ознака емерджентності. Окрім того вона володіє специфічними особливостями, які дозволяють розглядати її не лише як інформаційну систему, але й як адаптивну систему з широкими можливостями, що здатна самоорганізовуватись та змінювати структуру, а також ту, що не має чітких меж функціонування.

Сучасний розвиток логістичних систем підприємства характеризується певними особливостями. Логістична система підприємства стає більш інтегрованою, а межі її функціонування, стосовно конкретного підприємства, стають менш чіткими. Це свідчить про здатність логістичної системи розвиватися у складніші, глобальніші системи. Ці особливості необхідно враховувати при формуванні логістичної системи різних підприємств.

Поняття логістичної системи є одним з ключових понять в загальній теорії логістики. Вирізнення логістичної системи для її подальшого удосконалення є досить складним завданням, адже зараз існують різноманітні системи, які можуть забезпечити ефективне функціонування підприємства, в тому числі й підприємства сфери послуг, як складного економічного механізму. Внаслідок широких властивостей інтегрування і виникає основна складність виокремлення логістичної системи в безпосередньо економічній системі підприємства. В деяких наукових джерелах наводиться чіткий

перелік етапів, які проходять перед формуванням логістичної системи підприємства. Такі етапи повинні враховувати не тільки виробничі, але й організаційні та інші характеристики, що дає змогу сформувати індивідуальну логістичну систему для конкретного підприємства враховуючи дані показники. Однак, це породжує велику кількість питань, зокрема, які чинники та аспекти враховувати при організації логістичної системи, наприклад, підприємств готельно-ресторанної сфери.

При створенні логістичної системи підприємств сфери послуг варто брати до уваги усі аспекти та специфіку їхньої роботи. Необхідним є максимальне пристосування логістичної системи до ресурсів та можливостей окремого підприємства, внутрішнього і зовнішнього середовищ, в яких воно функціонує. Доцільним буде здійснювати формування логістичної системи підприємств сфери послуг на основі науково обґрунтованих аспектів і чинників, які впливають на їхню діяльність або від яких вона залежить.

Слід зазначити, що створення логістичної системи підприємства сфери послуг насамперед має скеровуватись на модернізацію та покращення логістичних процесів та зменшення загальних витрат суб'єкта господарювання. На практиці правильна організація логістичної системи збільшує адаптивність підприємства до зовнішнього середовища, що у свою чергу дає можливість розширення діяльності, закріпленню власних позицій на ринку. Збільшується ефективність діяльності підприємства, результативність та організація, відповідно зменшуються витрати на виконання багатьох процесів і замовлень. Таким чином, забезпечується досягнення логістичних цілей та завдань, які спрямовані на оптимізацію діяльності підприємства та зменшення загальних витрат. Отже, логістична система – основа збільшення економічної ефективності функціонування підприємств сфери послуг. Це організаційно-господарський механізм управління матеріальними та інформаційними потоками на основі реалізації логістичних функцій і завдань. Організація діяльності підприємств сфери послуг на засадах логістики максимально пристосує внутрішні економічні процеси до зовнішніх, а формування логістичної системи забезпечить плавний перехід від одного економічного процесу підприємства до наступного. Процеси стануть узгодженими та оптимізованими. Це забезпечить підвищення конкурентоспроможності підприємства та пристосує його до зовнішніх макроекономічних систем. За рахунок формування системи логістики на підприємствах сфери послуг підвищується якість та продуктивність праці робітників, що свідчить про мотиваційні властивості логістики для персоналу. Формування логістичної системи дозволяє об'єднати усі внутрішні процеси підприємства сфери послуг в єдине ціле та безконфліктно пов'язати їх з процесами, що відбуваються у зовнішньому середовищі. За таких умов загальні витрати будуть знижуватися, прибуток – зростати, а ефективність функціонування підприємства – підвищуватися. Ось такий основний секрет ефективного розвитку підприємств сфери послуг, у т.ч. і готельно-ресторанної сфери.

Література

1. Кальченко А.Г. Логістика: підручник. Київ: КНЕУ, 2003. 284 с.
2. Малюта Л.Я. Готельно-ресторанна справа : навч. посібник / За заг. ред. Б.М. Андрушківа. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2018. 268 с.
3. Малюта Л.Я., Нагорняк Г.С., Шерстюк Р.П. Дослідження впливу управлінських чинників на рівень конкурентоспроможності вітчизняних закладів сфери готельно-ресторанного бізнесу на сучасному етапі. *Економіка і управління*. 2016. №3 (71). С. 77-86.
4. Малюта Л.Я., Мельник Л.М., Нагорняк Г.С., Ефективні інноваційні технології управління закладами готельно-ресторанного господарства: сучасні виклики. *Матеріали Міжнародної науково-технічної конференції „Фундаментальні та прикладні проблеми сучасних технологій “*. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2017. С.324-326.